

to veće znamenovanje i vlast na veliko nezadovoljstvo Mađžara i Hrvata.

Ferdinand I. umr'o je 25. jula 1564. Po njegovoj smrti razdijele mu sinovi u smislu oporuke državu između sebe. Najstariji sin Maksimilijan, koga Mađžari i Hrvati okruniše svojim kraljem još za života Ferdinandova (8. sept. 1563.), dobije Češku, Ugarsku, Hrvatsku i obje Austrije s Bečom; Ferdinand Tirol, a Karlo Štajersku, Korušku, Kranjsku, Goricu, Trst i Istru s Rijekom.

II.

Maksimilijan

(1564—1576).

Maksimilijan stupio je na prijestô kao zreo muž; tada mu je bilo trideset i sedam godina. I Hrvati i Mađžari i Nijemci pozdraviše ga velikim veseljem i puni pouzdanja, da će udovoljiti njihovim željama. Ali dobrza se pokazalo, da je pravi nasljednik svoga oca. Za njegova se naime vladanja započe borba za zaštitu ustava između bečke centralne vlade s jedne, a staleža hrvatskih i ugarskih s druge strane.

Nikola Zrinski i podsada Sigeta. Čim je Maksimilijan sjeo na prijestô, pokuša da se nagodi s Ivanom Žigmundom Zapoljskim. No budući da se erdeljski knez nikako ne htjede da odreče ugarsko-hrvatskoga kraljevskoga naslova, brzo se pregovori razbiše, pače oni bijahu povodom novomu turskomu ratu. Taj je samo olakšalo onodobno tursko shvaćanje, da je smrću Ferdinandovom utrnulo tek nedavno (1562) utanačeno primirje. I tako se odluči Sulejman u 75. godini na šestu svoju ugarsku vojnu s namjerom, da osvoji Beč. Na tu ga je vojnu najviše podstrekavao veliki vezir Mehmed Sokolović. Uoči toga velikoga rata Turci su provalili (ljeti 1565.) u Hrvatsku i osvojili Krupu na Uni, koju je s malom šakom Hrvata branio Matija Bakić; no kod Obreške (nedaleko od Ivanića) potukao ih je ban Petar Erdödy do nogu. Zbog toga uzvisi ga kralj Maksimilijan na nasljednu grofovsku čast. To je prva hrvatska i ugarska porodica, koja je dobila taj naslov (11. oktobra 1565.). U maju slijedeće godine (1566) pođe sam sultan Sulejman s velikim vezirom Mehmedom Sokolovićem na vojnu sa 150.000 ljudi i mnoštvom topova. Prešavši sredinom jula kod Osijeka preko Drave, skrene s 90.000 ljudi i 300 topova na Siget (između Barča i Pečuha), gdje je kao kapetan zapovijedao bivši ban Nikola Zrinski. On se češće iz Sigeta